

De Heraut

van de

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (Staatsblad No. 124.)

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geabonneerden verzonden. Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE, Abonnementen en Advertentien aan de ADMINISTRATIE Bureau: Warmoesstraat 96, te Amsterdam. Inzendingen, die later dan Dinsdag 's namiddags te 12 uren worden ontvangen, kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Zondag 18 Augustus 1912. N°. 1807.

Abonnementprijs: franco aan huis, per drie maanden / 1.20, voor België per jaar / 5.30 bij vooruitbetaling, voor het verdere Buitenland en Ned.-Indië per jaar / 6 bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers / —.10. Abonnementen worden aangegonomen door het Bureau te Amsterdam, Boekhandelaars, Postdirecteuren enz. Advertentien: van 1 tot 6 regels / 1.20, voor elk regel meer / —.20. Aanvragen en vermelding van liefdegaven / —.18 per regel.

De wasdom des Lichaams.

Uit welken het geheele lichaam, hekwamelijk samen voegt en samen vastgemaakt zijnde, door alle voegselen der toebereiding, naar de werking van een ietdel deel in zijne mate, den wasdom des lichaams bekamt, tot zijns zelfs opbouw in de Liefde.

Ephese 4: 16.

Het mystieke Lichaam van Christus is niet hetzelfde als de uitwendige Kerk. Wel hangen beiden nauw saam, maar toch zijn ze onderscheiden. Dit onderscheid poogde men in de dagen der Hervorming aan te geven door onderscheid te maken tusschen de zichtbare en de onzichtbare Kerk, en het Lichaam van Christus te zoeken in de onzichtbare. Tot de zichtbare Kerk behoorden dan alle gedoopten, en tot de onzichtbare alleen de uitverkorenen.

telkens gebeurt het, dat een deel tijdelijk in zijn groei achter blijft. Dat komt dan later wel terecht, doch eerst het volgroeien van elk orgaan en van elk lid is noodig, zal eens het geheele mystieke Lichaam zijn vollen groei erlangen kunnen.

Doch hoe dit ook ga, de groei, de wasdom moet altoos aan het Lichaam, en dus ook aan de onderscheidene leden van het Lichaam, toekomen uit het Hoofd, uit Christus; niet uit de wereld, en niet uit ons zelf. En dit nu verstaat ge het best, zoo ge 't vergelijkt met wat de ademtocht is voor een aardse lichaam. Het is onze mond, en dus ons hoofd, dat de levensucht inademt en uitademt, en het is deze ademtocht die het leven in heel het lichaam gaande houdt en stietelen doet. Sluit men iemand met geweld den mond af, dan stikt hij, en gaat 't leven heel 't lichaam uit. Ademt iemand daarentegen diep en krachtig in versche lucht, dan gedijt hierdoor heel het lichaam, en krijgt er des wasdom door.

En zoo nu ook is het in het mystieke Lichaam. Uit Christus vaart in dit Lichaam de geestelijke ademtocht, en door die werking van Christus op ons erlangt en het Lichaam en elk lid van dit Lichaam den wasdom.

Voor dien adeptocht van Christus, die heel het Lichaam doortrekt en wassen doet, geeft de apostel, bij terugslag op onszelf, slechts één geestelijk element aan. Den wasdom krijgt het Lichaam uit Christus, maar tot zijn zelfopbouw in de Liefde. Natuurlijk schuilt hier nog veel meer in, maar heerlijk is toch de samevatting om den wasdom van het Lichaam uit Christus met onze zelfopbouw in de eenheid der Liefde te doen schitteren. Zoo wordt Liefde het geestelijke levenselement zelf. Een Liefde die in ons niet was, maar die, van den Zoon uit den Vader naar ons uitgegaan, in den Godmensch Christus menschelijken vorm aannam. Een Liefde die alsoo als een nieuwgeboren macht in den Zoon des menschen tot ons naderd. Een Liefde die als een Goddelijk medelid, en tegelijk als een Goddelijk levenselixer, uit Christus als het Hoofd zich aan heel het Lichaam en aan al zijn leden mededeelt. Een Liefde die ook u, zoo ge immers leeft in Christus, heeft aangeraakt, heeft vervuld, heeft bezield met een leven dat ge buiten Christus niet kendet. En, juist wijl dit in al Gods kinderen alsoo is, is het een Liefde die elk lid met Christus, maar ook elk lid met elk ander lid saamblindt in heilige trouw, en zoo haar worden doet tot een lelfescement, dat heel het Lichaam samenhoudt, tot één maakt, en opbouwt.

Alles uit Christus, uit het Hoofd, omdat er geen vrede is dan in het bloed des Kruises, en zoo heel het Lichaam een nieuwe macht, een nieuwe wereld op zich zelf, een wereld in gestadigen wasdom, en waarin altoos de macht der Liefde triumfeert.

DR. A. K.

Verenigingsleiden.

WAT DE ZENDING DOET.

De bekende Dr. H. W. Witteveen van Ermelo behoort onder hen, die sedert het einde der 18e eeuw pogingen hebben gedaan om in Egypte het evangelie van het Kruis ingang te doen vinden. In 1868 zond hij twee jonge Nederlanders, nadat ze van hem eenige opleiding hadden ontvangen, ingevolge hun wensch naar Egypte, met het bevel, door het Nijldelta heen tot de volken van Binnen-Afrika door te dringen en hun de boodschap des heils te brengen.

Deze eerste Nederlandse zending in Egypte is echter een totale mislaking geworden. Men verstoond toen nog niet als nu, dat aan de mitzending van missionarissen hun wetenschappelijke en praktische vorming voor hun moelijk dienstwerk moet voorafgaan, en moende veelal, dat hij gemis aan kennis en bekwaamheid met moed en geloof kon worden volstaan.

Zonder kennis — zoo lezen we — van de zeden en gewoonten en van de taal des lands, zonder geld, blootgesteld aan de gewaten van het klimaat, moesten zij na de ongelukkigste inspanning en de grootste ontberingen hun voornemen opgeven, en nadat een tier beide jonge mannen, ten gevolge der dooregstane vermoedens, besweken was, keerde de ander, die ten gevolge eener zonnesteek aan verstandverbijtering lijdende was, in 1869 naar Nederland terug.

Intusschen bood zich in 1870 wederom een zending, br. Nijland, aan, die, door ervaring zijner voorgangers wijs geworden, de zaak anders aanvatte, maar toch een harden tijd had door te maken vóór het zendingswerk eenigermate voortschrijden kon. Hij stichtte den post te Callioub, eenige uren ten zuiden van Cairo, waar hij eerst alleen werkte en daarna met br. Spillenaar, tot hij in 1878 zich naar Palestina liet zenden, zoodat br. Spillenaar alleen over-

bleef. Deze werkte moedig voort en was velen tot zegen, maar had met vele moeilijkheden te kampen, ook wat het geldelijke betreft.

Gevoig hiervan was, dat een paar heeren, waaronder Dr. C. W. Polmann, toenmaals te Weesp, zich de zaak van de Egypte-zending aantrokken en in 1882 in overleg traden met de zendingsgemeente te Ermelo, maar zonder dat zulks aanvankelijk veel resultaat opleverde. De Ermelo'sche gemeente kon bijkrijkt niet voldoende voor haar post te Callioub zorgen, maar scheen anderszins ook niet veel lust te hebben, van den post afstand te doen ten behoeve van een zich geconstitueerd hebbende Egypte-comité, waarin o.a. de genoemde Dr. Polmann zitting had. De door het Comité soonerzoe gewenschte afstand had eerst plaats in het begin van 1886, nadat br. Spillenaar zich genoodzaakt had gezien, zijn ontslag als zending bij de Ermelo'sche gemeente aan te vragen.

Alsnu werd onmiddellijk overgegaan tot de oprichting van een Vereniging tot Uitbreiding van het Evangelie in Egypte, welke de taak van de zendingsgemeente overnam en met ijver en toewijding voorttette. Evenwel waren daarmede niet alle bezwaren overwonnen, want al kwam er nu een betere regeling van zaken, er was een gemis aan arbeidskrachten, met name voor het onderwijs, dat toch ook verzorging behoeftte. Toen men sindelijk slaagde, was dat slechts voor weinige jaren, zoodat men weldra weer onder hetzelfde gemis te lijden had, dat eerst na drie jaar weer werd weggenomen.

Maar er waren nog andere bezwaren, door welke de Egypte-zending gedrukt werd. Zoo beerschten b.v. in 1897 de mazen en de kinkhoest op oorsbarrens wijze in Callioub, en openbaarde zich, als gevolg van de overwinning der Turken op de Grieken, een opnieuw opslaande haat van de Mohammedanen tegen al wat Christen was, zoodat het er op begon te lijken, dat de Egypte-zending geheel zou worden uitgeroeid.

Voegen we daarbij nu nog, dat er tergevolge van de houding van het gepeupel van Callioub ernstig gevaar voor de plaats en den zendingspost ging dreigen van den kant van het Engelsche leger — een gevaar, hetwelk evenwel gelukkig afkeerd — dat ernstige ziekte doordrong tot in het gein van br. Spillenaar, en dat men met aanstellige moeilijkheden te worstelen had, dan is dat alles wel voldoende om te doen verstaan, hoe men er toe kwam, er over te spreken, dat het missien beter was, de Egypte-zending over te doen aan een missie, welke arbeid daar te lande reeds meer uitgebreid was.

Evenwel kon men in 1903 schrijven: „Uit de geschiedenis onder Egypte-zending blijkt, dat zij een lijdensgeschiedenis geweest is. Vele en zware beproevingen heeft de Heere over deren arbeid gebracht. Sterke stuipvarren, krachtige werktuigen heeft hij er aan ontomen, zware stormen hebben menigen bloeden en vrucht dragenden boom op dit gedeelte van den grooten zendingssakker omver geworpen. Maar door de genade des Heeren hebben wij tot hertoe het werk, door den Heere ons opgedragen, biddend en in de vaste overtuiging: „De Heere wil, dat wij voortgaan“, voortgezet.“

En op de jaarvergadering van 1911 werd de haar 25ten jaardag vierende vereniging wel genotend een „kind van tranen en gebeden“, maar kon toch met groote dankbaarheid van ondervonden zegeningen gewaagd worden. Met haar posten te Callioub en Barrage, die samen slechts 30 gemeenteleden tellen, maar 2 gewone scholen hebben met resp. 72 en 40 leerlingen en 1 meisjesschool (te Barrage) met 30 leerlingen, staat de Nederlandse Egypte-zending daar als een toonbeeld van geloofsverharding, welke van geen wijken weet.

Officiële Berichten.

Classis Meppel.

De Geref. kerken in de classis Meppel hebben in hare vergadering van 7 Aug. preparatoir gexamineerd B. van Halsema, candidaat in de godgeleerdheid aan de Theol. school te Kampen, en met alle stemmen besloten, hem vrijheid te verleenen om te staan naar de Bediening des Woords.

Namens de classe Meppel:
G. VAN HALSEMA, scriba.

Korte notulen van de vergadering der classis Gouda, gehouden 6 Aug. Dr. van Dijk laat zingen Ps. 111: 5, leest Psalm 111 en gaat voor in gebed. De credentialen worden ondersoekt. Bergambacht en Haastrecht hebben een diaken afgevaardigd, aan wien keurstem wordt verleend.

De notulen worden gelezen en goedgekeurd. De classis adviseert Gouda met den trap van censuur voort te gaan in een tuchtzaak.

Aangenomen wordt om den kerkeraad van E. het volgende te schrijven: De classis Gouda meldt u hare ernstige ontstemming wegens uwe officiele mededeeling van de schorsing van Dr. R. in de bladen. Naar haar oordeel behoort zulk een mededeeling onder gesloten couvert aan de verschillende classes te geschieden en niet openlijk in de bladen, wijl dit aanleiding geeft tot den haat der vijanden.

Diep deedezede, dat Dr. Esser zooreel mogelijk hulp zal verlenen op een zendingsterrein gedurende het verlot van Dr. Netelebosch, en dat het ziekenhuis gedurende dien tijd gesloten is. Dep. adviseeren geen classicaal zendingdag te houden.

De vacaturebeurten worden aldus geregeld:

Haastrecht, DD. van Dijk en Sap; Krimpen, DD. Ozinga, van Setten en Volgt; Lekkerkerk, DD. Andree en Jaspers; Zevenhuizen, DD. Dalhuysen, Wielenga en Stadig.

De broedring voor art. 11 en 13 K.O. wordt vastgesteld.

Rapport wordt uitgebracht van de gehouden Part. Synode. De Synode adviseert voortaan naar de aangenomen regeling voor de saamwerking der diaconen te handelen. In verband daarmede worden 3 dep. benoemd: Dr. van Dijk, diaken J. Berghuis te Waddingsveen en diaken J. A. Hey te Oudewater, met hun secundi, Dr. Wielenga, diaken van Tol en diaken E. Groeneweg.

De boeken van de dep. voor het weeshuis, de kas E. B. P., de Theol. School en de Theol. Fac. der V. U. werden in orde bevonden.

De dep. ad examina worden geconstitueerd. Bij de rondvraag naar art. 41 wordt aan enkele kerken advies gegeven. Dr. Jaspers neemt op zich, in de volgende vergadering een referaat te houden over „de taak van den consulent“.

De collecten en bijdragen worden gestort. In de namiddag vergadering doet Dr. Netelebosch eenige mededeelingen omtrent den arbeid der zending. De vergadering, die door eenige belangstellenden werd bijgewoond, zingt Z.E.W. Ps. 134: 3 toe. Om des tijds wille worden geen korte notulen gelezen. Dr. Netelebosch gaat voor in dankzegging.

Op last der classis,
A. VAN DIJK, h. t. assessor.

Kort verslag der vergadering van de classis Gorinchem op 7 Aug. 1912.

- Namens de kerk van Asperen opent de consulent, Dr. W. H. Bouwman, de vergadering op de gebruikelijke wijze.
- Na voorlezing der credentiebrieven, waaruit blijkt, dat één Dienaar des Woords afwezig is en één kerk door slechts één onderling is vertegenwoordigd, wordt het moderamen aldus geconstitueerd: Dr. J. van der Vliet, praeses; Dr. C. Lindboom, scribe; Dr. W. L. Milo, assessor.
- De notulen worden gelezen en goedgekeurd.
- De Los ontving inlichting, wat elke kerk bijdraagt voor den arbeid in Rijn-Pruisen; de bijdragen zullen voortaan gestort worden op de Angustus-classis.
- Dr. C. Lindboom rapporteert aangaande de laatste particuliere Synode van Z. Holland (4. ged.), beantwoordt een vraag aangaande de kas naar art. 19 K. O., en wijst op de nalatigheid van een vijftal kerken, die nog niets doen voor de Medische Zending.
- Van de rondvraag naar art. 41 K. O. wordt gebruik gemaakt tot het vragen en geven van eenige adviezen.
- De vacaturebeurten worden aldus geregeld: Giesse-Ouderk en Giesse-Nieuwkerk: Dr. Milo; Hardinxveld: D.D. Los en Lindboom; Langerak: Dr. Kapteijn; Noordeloos: D.D. Bouwman en Van der Vliet; Meerkerk: Dr. Steinhart.
- Na lesing der korte notulen gaat de praeses voor in dankzegging en sluit hij de vergadering. Namens de classis Gorinchem:
W. L. MILO, h. t. assessor.

Buitenland.

N.-Amerika. Dr. Steffens. In memoriam.

Uit de nieuwe wereld komt het droeve bericht tot ons, dat Dr. Steffens, hoogleeraar aan het Theol. Seminarie te Holland (Michigan), op den leeftijd van 73 jaar is overleden. Vooral doet ons het heergaan van dezen broeder leed, omdat wij hem leerden kennen als een man die het ideaal, dat broeders van hetzelfde huis ook behooren saam te wonen, met kracht voorstond en veel pogingen in het werk stelde om hen, die geschieden gingen leven na een tijdlang vereenigd te zijn geweest, weer bij elkander te brengen. Wanneer van de zijde der Chr. Geref. Kerk en van die der Ref. Church scherpe woorden werden gebruikt, was Dr. Steffens er aanstonds bij om te betoogen: wilt gij dat de breuk niet steeds groter wordt, dan moet gij niet zoo tegen elkander te veld trekken, maar behoort gij in de eerste plaats te trachten elkander te waarderen.

Om te doen gevoelen wat Dr. Steffens voor de Gereformeerden in N.-Amerika geweest is, weten wij niet beter te doen, dan over te nemen hetgeen in *De Hope* en in *De Wachter* over hem geschreven is. *De Hope* schrijft: „Dr. Steffens, zooals men hem in den omgang noemde, was geboren in 't jaar 1839 te Embden, Duitschland; maar, door goddelijk bestier van zijn levensloop, werd hij een wereldburger. Zijn leven en werk brachten hem in aanraking met Nederland en Schotland, met 'n stuk van de oude Axiatische wereld en met geen gering deel der nieuwe wereld van Amerika.“

De Heere had hem zijn begiftigd met edele gaven. Met deze talenten werd, door een burgerlijk, letterkundig en godgeleerd kweeking goede winst gedaan.

Als leeraar was hij een kweekeling van de Theologische School te Kampen.

Hij was van meet af een student en hij bleef het, door alle vorderingen heen, tot den dag zijns verschiedens, om als leerling in te gaan in hogere sieren, waar we niet meer ten deele kennen.

Bovenal bleef onze broeder steeds een leerling aan de voeten van den Heere Jesus sijnen Zallmaker, in Wiens dienst en tot Wiens eere hij zoo gaarne zijne gaven en krachten besteedde.

Zijn eerste dienst was in het altijd zoo belangrijk als moeilijk zendingswerk der Vrije Schotsche Kerk, te Constantinopel, Turkije, alwaar hij haar ontmoette, die hem meer dan vijftig jaren lang zulk een ware levenshulpe was.

De zendinggeest daar ontvlamd, stierf nimmer uit, getuige daarvan, om slechts vier te noemen: zijn geregelde pennenrukt in het maandschrift *De Heidenwereld*, zijn schrijven in het nieuwe tijdschrift *The Moslem World*, zijn invloed in de Zeelands-zendingsgemeente en zijn zending-involvement in het Theol. Seminarie.

Uit Azië werd hij teruggeleid naar Nederland, waar hij als herder en leeraar in de gemeenten door hem bediend met zulk een zegen mocht arbeiden, dat zijn stem en geloofsgenooten te Silver Creek, Ill., hem naar Amerika riepen.

Van daar uit en in steeds wijder kringen gaf God hem veel werk in de Geref. Kerk in Amerika, als plaatselijk leeraar in deze middel-punten, onder de Oost-Friezen in Illinois, in New-York City, in de groote Geref. gemeente te Zeeland en ook voor een wile tijds te Orange City, Ia.

Het meest belangrijke deel van zijn werk was gewijd aan de studie en den dienst der heilige godgeleerdheid.

Daar was hij een echt vakman.

Het hoogleeraarsambt vond in hem meester.

Hij had de waarheid lief met een geestdrift, die vaak in ijver ontvlamde.

Als hoogleeraar was hij een arbeider, die niet beschandde maakte; hij groef diep in de godmijn der Schrift en bezat de gave om uit den rijken ouder schat beide oude en nieuwe dingen voort te brengen. Zijn leerlingen hadden hem lief en achtten hem hoog om zijns werks wil.

Onze broeder was confessioneel; trouw gehecht aan al het kostelijk eigen der Geref. Kerken, en stond pal met woord en pen voor de over-schrokken verdediging van zijn overtuiging in dezen, maar daarmede ging gepaard een ruime blik in andere deelen van de algemeene kerke Christi, met erkenning van al wat goed en edel was, waar ook het zich mocht openbaren.

Hij kende andere deelen van het groote rijk des Heeren in menig opzicht beter dan soms eigen burgers van dat gewest sijnken doen. Daarin lag een ardelijke trek van 's maans karakter. De grootheid van Dr. Steffens' dienstwillig leven kan uitgedrukt worden door de twee woorden: leeraar en hoogleeraar.

Hij had geleerd om te leeren.

Hij had veel om niet ontvangen, en het was zijn lust het om niet te geven. Daarvan getuigen in een geringe mate de jaargangen van *De Hope*.

Tijd ontbreekt om van dese geschatte en vruchtbare medewerking te spreken.

Door zooveel spreekt onze broeder nog ook nadat hij gestorven is.

Was hij een kind Gods en dienstknecht zijns Heeren zonder gebreken? Die met hem in intieme kringen omgingen, waren getuigen van zijn kleinheid voor den grooten God, zijn dorst naar de gerechtigheid des Kruises, zijn honger naar gemeenschap met den Heere Jesus en zijn genot om als gebrekkig geloovige te rusten in de volle en rijke genade Christi.

En nu is hij niet meer, want God nam hem weg.

Hij verliet ons in den nog krachtvollen avond van zijn levensdag, zoo het zich zijn vrienden voerde met genoeg reserve voor menigen dag werke, maar, naar zijn dikwerf geuite begeerte, werd hij zoo van zijn post afgeloot, en midden uit den arbeid des daags opgeroepen in de vrestug van den heerlijken dag der eeuwigheid, waar Zijne dienstknechten Hem dienen.“

De Wachter schreef: „Het overlijden van dezen broeder, een groote in Israël, was plotseling. Woensdagavond 11 45 werd hij ten zijnen huize zonder voorbereiding op eens getroffen door een stroke van apoplexie, ten gevolge waarvan de dood onmiddellijk intrad. Geboren in 1839, was zijn leeftijd 73 jaar.“

Dr. Steffens was een man van groote betekenissen en van depe ontwikkeling. Ook in onze kringen een zeer goed bekende. Onze Synode van 1892 benoemde hem als professor in de systematische Theologie aan de Theol. School te Grand Rapids, Mich. Hij bewoog zich bij gelegenheden, naar zijn eigen verklaring, meermalen garna in onze kringen. Ook op onze laatste Synode toefde hij nog een bijna volle sessie en volgde met belangstelling de discussies. In de pauze drukt hij met warme menigeen broeder de hand, terwijl de aangewezen afgevaardigde der Ref. Church niets van zich liet hooren of sien.

Het heergaan des broeders is een groot verlies voor de Geref. kerken in onze landen. Niet alleen voor de Ref. Church en het Theol. Seminarie te Holland Mich., maar evenzeer voor al de Geref. kerken, als bewaam verdediger der Geref. waarheid, warm verdediger van Chr. Onderwijs, zoewel lager als hooger onderwijs, terwijl de Geref. Pers in verschillende bladen en tijdschriften zijn dege artikelen noode zal missen.

Persoonlijk gevoelen wij, dat onze kring armer is geworden. Vergeten kunnen wij niet menig warm gesprek met den broeder, die verro over de kerkmuren heen, onder ons veel wist te waarden.

Wij danken God, hem te hebben gekend en van zijn woord te hebben genoten.

De familie, inzonderheid de bedaagde weduwe, Gode en den Woorde sijn genade rijklijk aanbevolen.“